

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt XIII. Quòd varietas multiplicitasq[ue] præceptorum
Ecclesiasticorum non violet Christianam libertatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

Porrò nec pari culpa negliguntur, quia non pari cura præcipiuntur, nec pari proinde pœna puniuntur. Ecce enim Euangelium tam vitium crapulæ, quam fornicationis turpitudinem damnat. Verum quis magis non horreat è duobus malis, turpitudine fœdari, quæ cibo exsaturati? Nonne denique Veritas in Euangelio sub nominibus trabis & festucæ, graues, leuesque discernit inobedientiæ culpas? nonne ipsa disputate, immo definiente, gradatim nobis distinguitur, quæ cuique reatu pœna debeatur, dum alium iudicio, alium consilio, alium & gehenna reum esse protestetur? Hæc aliaque plura Bernardus. Denique ex diuersitate præcipientium tradit diuus Thomas culparum nasci varietatem: ut ceteris paribus, rato plus culpæ inesse videatur, quanto cui magis obedire teneamur. Sed de his pro instituto satis.

CAPUT XIX.

Quod varietas multiplicitasq; preceptorum Ecclesiasticorum non violet Christianam libertatem.

VIDEO nunc à quibusdam posse dici; ut non sit molestè ferenda obedientia, quæ superiori homini deferatur, tamen varietate multitudineque præceptorum, plus æquo grauari Christianos: præsertim eos qui in monasteriis degunt, vbi viâ ad celum operat esse facilimam atque expeditissimam. Neque desunt qui propter eiusmodi queri putent Augustinum his verbis ad Ianuariū: Nonnulli Christianam libertatem, quam Dominus paucis sacramentis voluit esse contentam, seruilibus quibusdam premunt oneribus, ut tolerabilior Iudæorum cōditio esse videatur. Quam igitur ista? Turbam aiunt imprimis irruisse festorum dierum, quos vel Episcopi, vel Romani Pontifices, causis non necessariis instituerint. Et quis deinde enumere

enumeret, inquit, quæcunque Conciliis tum Oecumenicis, tu prouincialibus constituta leguntur? quæcunque item instituta monastica, siue regulis, siue statutis complectuntur suis? Et hæc quidem ita esse dicunt, cum scriptū sit, in duobus præceptis totam pendere Legem & Prophetas. Quibus respondeamus, pri-
mum non esse querimoniæ locum, vbi quid non im-
positum refugienti, sed antea meditatum, frequenter
que petitum, & ultro voluntarieque suscepimus sit. id
quod in monasticis institutis obseruari notissimum
est. Quod verò ad ea pertinet quæ sunt populi Chri-
stiani communia, dicimus, neque multa neque grauia
esse illa, nisi his qui ea inuiti faciant: quibus & diuinæ
Legis præcepta, suapte natura facilima, grauia viden-
tur. Nihil autem tam facile, quod non difficile sit, si
inuitus facias: neque verò seruiliter premūt, quæ sunt
iustissimis de causis ad summam Chriſtiani populi
utilitatem instituta. cur enim graue sit bonis menti-
bus, quām sapissimè in diuinarum rerum, & ad salu-
tem pertinentium, contemplatione, tota animi cura &
contentione versari? Quid dulcius cogitatione diuinæ
bonitatis, in tam multis eius operibus & beneficiis ad
contemplādum amandumque nobis expositæ? Quid
utilius atque salubrius, quām subductis paulisper à
terra nostris animis, in cælum tantisper meditatione
ac desiderio ferri, exercere fidem, nutritre spem, chari-
tatem inflammare? Quæ si deceat quotidie facere
Christianum, patientur etiam plusculos esse dies in
Ecclesia institutos, quibus Christi cultores, abiectis se-
cularibus curis, tam necessaria occupatione teneantur:
patientur vel quoque anno, congruentissimis tempore-
bus, animos cælestibus alimentis refici; qui quotidie
certas deligunt horas, quibus corpora, terreno rerum
genere concreta, pascant atque conseruent. An veren-
tut ne nimis officiosa gratitudine, beneficia in nos col-
lata

lata diuinitus recolamus? ne propositis ad imitandum
fortissimorum Christi militum exemplis, nimium au-
fide crescamus, aut fortitudine roboremur, aut cæ-
raturum quarumcunque virtutum amore & complexo
sanemur? Quid de ieuniis loquar? quæ tum demum
nimis esse frequentia poterunt, cum verendum erit
ne pro nostris delictis nimis studiosè Deo satisfa-
mus, ne lasciuam & rebellantem spiritui carnem ni-
mium edomemus, ne spiritus atque interior homo
noster, renouetur supra modum, atque immoderatio
ad superna eleuetur, ne forte laudatissimam illam mu-
lierem Annam virtute vincamus, quæ non discede-
bat de templo, ieuniis & obsecrationibus Domino
seruiens die ac nocte. Parum cogitat ablatum à nobis
esse sponsum, atque hunc luctum frequenti ieunio-
monstrandi, iustissimā causam existere. Sic enim Do-
minus iusserat: Cum ablatus fuerit ab eis spōsus, tunc
ieiunabunt, seu ieunare debebunt, frequentioribusq;
se abstinentiæ studiis exercere, quod hoc ipsius tem-
poris status & ratio postulabit. Tempus enim hoc,
pœnitentiæ & lachrymarum est & laboris. Tempus
hoc, luctus est & satisfactionis, conciliandæque sibi
apud supremum iudicem misericordiæ: de quo scri-
tum est, Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.
Ad cuius rei significationem, quadraginta dierum ie-
junium ex Apostolica traditione, Paschæ tempus pro-
xime antecedit, cum Alleluia cantamus. Sicut enim
Quadragesimæ dies, inquit Augustinus, ante Pascha
significauerūt laboriosam vitam, in hac ærumna mor-
tali: sic qui sequuntur dies leti, futuram significant vi-
tam, vbi erimus cum Domino regnaturi. vita quæ li-
gnificatur Quadragesima ante Pascha, modò habetur:
vita quæ significatur quinquaginta diebus post resur-
rectionem Domini, non habetur, sed speratur, & spe-
rado amatur, & in ipso amore, Deus qui promisisti,

Matth. 9.

Matth. 5.

Serm. 7. Au-
gustini in recēs
editio.

laudatur, & ipsæ laudes, Alleluia sunt. Quid igitur est, quod instituta mirantur frequentiora ieunia, quando hoc & ad salutem nostram accommodatissimum, & tempori, quo sponsi presentia caremus, congruentissimum reperitur? Ideoque cum in literis Euangelicis & Apostolicis præceptum esset (quemadmodum Augustinus ait) ieunium; quibus autem diebus oporteret Epiſt. ad Caſtanum. ieunare, præcepto Domini vel Apostolorum, non esset in iisdem literis definitum: intellexerunt Ecclesiæ prefecti, id sibi relictum esse, ut ea in re, sicuti & in modo ieunandi, certum prescriberent ordinem, qui à subditis seruaretur.

CAPVT. x.v.

Institutorum Monasticorum varietatem, nihil officere Christianæ libertati.

Quod autem propriè pertinet ad instituta monastica, suam hic Bernardus causam tucatur. Eos enim alloquēs, qui de multitudine varietate que præceptorum querebantur, si ea cōscientias subditorum, quemadmodum Bernardus docuerat, obligarēt: hinc Lib. de præcep. & dispens. vos, inquit, sumentes materiam siue occasionem argumentandi, asseritis, si hoc cōstiterit, ut iussa hominum quilibet, vel instituta, diuinæ auctoritatis pondere estimanda sint, hominem sub homine aut vix aut nequaquam posse salvati, cum in tanto cumulo mandatorum, quæ Prælati etiam per incuriam saepe præcipiant, interdum non prænaricari, aut difficile admundum, aut omnino impossibile videatur. Et quidem nego difficultatem tantæ inesse perfectioni, sed cum ipsa corde imperfecto præsumitur. Porro imperfecti cordis, & infirmæ prorsus voluntatis indicium est, statuta seniorum studiosius discutere, hærere ad singula quæ iniunguntur, exigere de quibusque rationem, & male